

Fąk Tadeusz, Jarecka Paulina. Attitudes and entrepreneurship behaviors of students of Józef Piłsudski University of Physical Education in Warsaw. *Journal of Education, Health and Sport*. 2017;7(5):996-1003. eISSN 2391 - 8306. DOI <http://dx.doi.org/10.5281/zenodo.1255289>
<http://ojs.ukw.edu.pl/index.php/johs/article/view/5533>

The journal has had 7 points in Ministry of Science and Higher Education parametric evaluation. Part B item 1223 (26.01.2017).1223 *Journal of Education, Health and Sport* eISSN 2391-8306 7
© The Author (s) 2017;

This article is published with open access at Licensee Open Journal Systems of Kazimierz Wielki University in Bydgoszcz, Poland
Open Access. This article is distributed under the terms of the Creative Commons Attribution Noncommercial License which permits any noncommercial use, distribution, and reproduction in any medium, provided the original author(s) and source are credited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited. This is an open access article licensed under the terms of the Creative Commons Attribution Non Commercial License (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/>) which permits unrestricted, non commercial use, distribution and reproduction in any medium, provided the work is properly cited.
The authors declare that there is no conflict of interests regarding the publication of this paper.
Received: 29.05.2017. Revised: 29.05.2017. Accepted: 30.05.2017.

Attitudes and entrepreneurship behaviors of students of Józef Piłsudski University of Physical Education in Warsaw

Postawy i zachowania przedsiębiorcze studentów Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie

Tadeusz Fąk¹, Paulina Jarecka²

¹ Instytut Turystyki, Wyższa Szkoła Bankowa we Wrocławiu

² Katedra Pedagogiki Kultury Fizycznej, Akademia Wychowania Fizycznego we Wrocławiu

Key words: business activity, entrepreneurship, student

Słowa kluczowe: działalność gospodarcza, przedsiębiorczość, student

Abstract

Entrepreneurship is a major competency on the labour market. The goal was, first of all, to recognize the extent to which students are characterized by entrepreneurship. The diagnostic survey method has been applied to gather necessary empirical evidence. The research was conducted in 2016 in a group of 133 students of tourism and recreation Faculty at the Józef Piłsudski University of Physical Education in Warsaw. According to the result analysis more than a half of the respondents' endeavours are characterised by due entrepreneurship.

Streszczenie

Przedsiębiorczość stanowi jedną z najistotniejszych kompetencji na rynku pracy. Celem przeprowadzonych badań było rozpoznanie, w jakim stopniu studentów cechuje przedsiębiorczość. Celem zebrania niezbędnego materiału empirycznego, zastosowano metodę sondażu diagnostycznego. Badania przeprowadzono w 2016 r. na próbie 133 studentów trybu stacjonarnego Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Z dokonanej analizy wynika, że ponad połowa badanych posiada odpowiednie predyspozycje w zakresie przedsiębiorczości.

Wstęp

Przedsiębiorczość stanowi intensyfikację gospodarczą społeczeństw. Wieloaspektowość kategorii przedsiębiorczości determinuje, aby problematykę tę analizować w wielu wymiarach, m.in. prawnym, ekonomicznym czy społecznym. Trudno jest wskazać wszystkie cechy i umiejętności, jakimi powinna charakteryzować się osoba utożsamiana z przedsiębiorczą. Przedstawiciele wielu nauk m.in. ekonomiści, socjologowie czy psychologowie wskazują, że dookreślenie wzorcowej osobowości takiej jednostki jest niemożliwe. Niemniej jednak można wskazać grupę nadrzędnych cech, które zaobserwować można u osób przedsiębiorczych są to m.in. kreatywność, wytrwałość w dążeniu do celu, samodyscyplina, zdolności organizacyjne i przywódcze, czy silna potrzeba odniesienia sukcesu (Marszałek, 2012).

Kształtowanie postaw przedsiębiorczych (Bartnicki i wsp., 2007) implikuje wiele trudności. Zdaniem A. Marszałek, proces ten powinien się rozpoczynać już na etapie edukacji wczesnoszkolnej i być kontynuowany na dalszych szczeblach, w tym szczególnie na poziomie akademickim (Marszałek, 2012). Do zadań instytucji edukacyjnych powinno zatem należeć inicjowanie wszelkiego rodzaju specjalistycznych kursów, programów edukacyjnych, które powinny zapewniać interdyscyplinarną wiedzę na temat rozpoczynania i prowadzenia działalności gospodarczej. Jest to proces, który obliuguje od osób w nim uczestniczących, aby także one same przejawiały zaangażowanie poprzez m.in. uczestnictwo w targach pracy oraz odbywanie praktyk zawodowych czy szkoleń z zakresu przedsiębiorczości (Bałowski, 2005).

Istotna w kwestii podejmowania się różnego rodzaju przedsięwzięć jest motywacja, warunkująca wybór właściwych postaw. Można ją relatywnie dookreślić jako postępowanie ukierunkowane na cel (Drucker, 1992). W kwestii motywacji współmierne jest zarówno intensyfikowanie danej jednostki do podjęcia się realizacji konkretnego zadania, jak i umiejętne podtrzymanie jej zaangażowania w określonym czasie. Jednostka, która wyraża inklinacje do konkurowania na międzynarodowym rynku, powinna być w odpowiedni sposób do takiego działania zmotywowana i przygotowana. Dlatego tak ważną funkcję pełni oferta dydaktyczna instytucji edukacyjnych, zorientowana na wykształcanie nowych kompetencji oraz udoskonalenie tych już posiadanych przez daną jednostkę. Są one atrybutami pozwalającymi na zintensyfikowanie wśród studentów wskaźników ich predyspozycji do bycia zatrudnionymi, a w następstwie przyczyniające się do efektywnego rozwoju gospodarczego i społecznego (Marszałek, 2012).

Cel badań

Celem przeprowadzonych badań była analiza postaw i zachowań przedsiębiorczych studentów w odniesieniu do wyzwania, jakim jest kształtowanie własnego rozwoju zawodowego w perspektywie zmian zachodzących na rynku pracy. Dla autorów niniejszego opracowania ważne było rozpoznanie, w jakim stopniu studentów cechuje przedsiębiorczość.

W związku z eksploracyjnym typem badań poszczególnymi zadaniami kierowały następujące pytania: (1) Czy studenci są skłonni do zakładania własnych firm?, (2) Jakie są motywacje towarzyszące takim przedsięwzięciom?, (3) Jakie są ograniczenia utrudniające im podejmowanie takiej działalności?

Material i metody

Material do badań stanowiły dane z badań ankietowych przeprowadzonych w 2016 r. Grupę badaną, liczącą 133 osób, stanowili studenci kształcący się na kierunku turystyka i rekreacja w trybie stacjonarnym w Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie. Udział w badaniach był dobrowolny i anonimowy. W pracy zastosowano metodę ilościową z wykorzystaniem ankiety audytoryjnej.

Wyniki

Analizując dane społeczno-demograficzne, można szczegółowo scharakteryzować grupę studentów biorących udział w badaniu. W tabelach 1-3 zestawiono podstawowe informacje o badanej populacji: miejsce zamieszkania, wiek, rodzaj ukończonej szkoły średniej. Wyniki badań wykazały, że niemal (40%) studentów pochodziło z obszarów wiejskich. Kolejno (około 25%) stanowiła młodzież akademicka pochodząca z Warszawy. Zdecydowaną większość badanej młodzieży stanowili studenci między 19. a 24. rokiem życia. Badani w zdecydowanej większości była absolwentami liceów (91,23%).

Miejsce zamieszkania	Procent wskazań
Wieś	38,35
Miasto do 20 tys. mieszkańców	12,78
Miasto 20-100 tys. mieszkańców	17,29
Miasto 100-500 tys. mieszkańców	6,02
Miasto powyżej 500 tys. mieszkańców inne niż Warszawa	0,75
Warszawa	24,81

Tab.1. Charakterystyka studentów według miejsca zamieszkania.

Wiek	Liczba osób ankietowanych
19 – 24	83
25 – 27	12
Powyżej 30	38

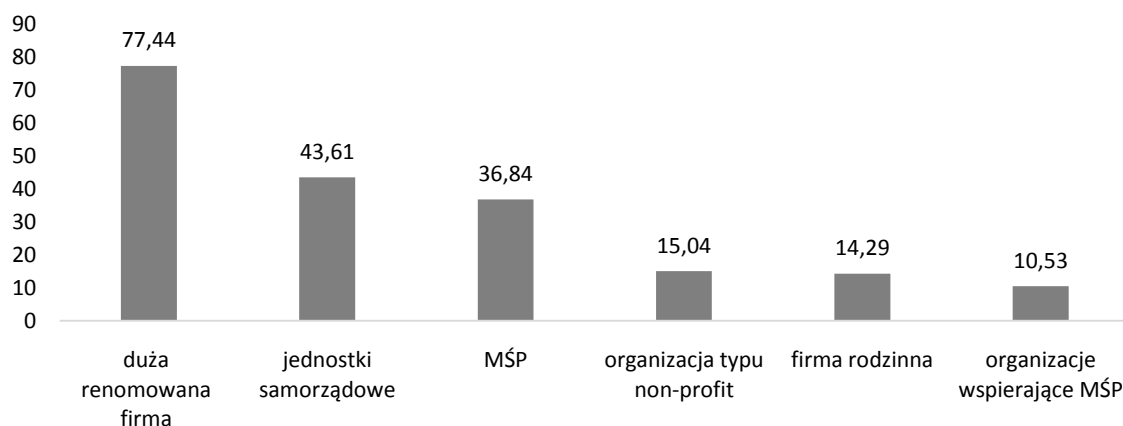
Tab. 2. Charakterystyka studentów według wieku.

Ukończona szkoła średnia	Procent wskazań
Liceum ogólnokształcące	91,23
Liceum profilowane	5,26
Inne liceum/technikum (technikum hotelarskie, liceum zawodowe, liceum dla pracujących)	4,51

Tab. 3. Charakterystyka studentów według ukończonej szkoły średniej.

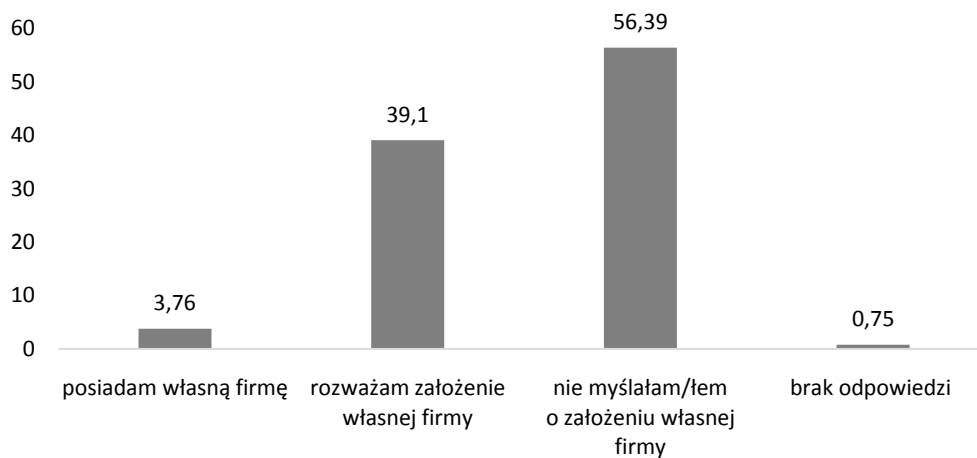
Istotne dla procesu badawczego było również określenie, miejsca odbywania przez studentów praktyk zawodowych (ryc. 1). Praktyki studenckie służą wzbogaceniu studiów, oraz są wstępem do kariery zawodowej. Zależnie od miejsca i charakteru praktyki może ona być: – przejściowym doświadczeniem i próbą wybrania odpowiedniej ścieżki rozwoju, – weryfikacją wybranej ścieżki dydaktycznej i nawiązaniem kontaktu z przyszłym pracodawcą, – dodatkowym doświadczeniem, zdobytym w innej branży niezwiązanej z kierunkiem studiów.

Zdecydowana większość młodzieży akademickiej (77,44%) wskazała dużą renomowaną firmę. Taki wynik może świadczyć o tym, iż studenci chcą poznać zasady funkcjonowania dużych organizacji i obowiązujące w nich procedury, strategie wchodzenia na rynki z nowymi produktami lub pozyskania nowych. Ucząc się od przedsiębiorstw posiadających ugruntowaną pozycję na rynku, można nabywać – tak istotne w prowadzeniu własnej działalności gospodarczej – doświadczenie i umiejętność odpowiedniego diagnozowania sytuacji rynkowej. Z drugiej strony możliwość odbycia praktyki w dużej korporacji może zwiększyć szansę studentów na znalezienie w niej zatrudnienia na korzystnych warunkach finansowych.

Ryc. 1. Preferencje studentów dotyczące miejsca odbywania praktyk zawodowych (dane w %).

Kształtowanie kreatywności oraz związanej z nią przedsiębiorczości wśród studentów i absolwentów odnosi się również, a może przede wszystkim, do stymulowania wśród nich prywatnej inicjatywy. Studenci zostali poproszeni o udzielenie odpowiedzi na pytanie: *Na jakim etapie organizacji własnej firmy znajdujesz się obecnie?* (ryc. 2).

Ryc. 2. Rozkład odpowiedzi na pytanie dotyczące etapu organizacji własnej firmy (dane w %).

Przedstawione wyniki badań pozwalają zauważyć, że blisko połowa studentów (42.86%) aspiruje, aby być postrzegana, jako osoby przedsiębiorcze. W większości myślą oni o założeniu własnej działalności gospodarczej i z tą formą aktywności łączą swoją zawodową przyszłość.

Procentowy rozkład odpowiedzi na pytanie, jakie są motywy założenia własnej działalności gospodarczej w badanej grupie studentów, prezentuje (tab. 4). Ankieta została

skonstruowana tak, by tylko osoby, które posiadają własną firmę lub rozważają jej założenie, wypełniły odpowiednią część kwestionariusza.

Motywy założenia własnej firmy	Tak (%)	Nie (%)
Chęć osiągnięcia większych korzyści finansowych	79.70	20.30
Możliwość samozatrudnienia	74.44	25.56
Realizacja własnych zainteresowań	57.89	42.11
Elastyczne godziny pracy	53.38	46.62
Pomysł na własną firmę	50.38	49.62
Chęć lepszego wykorzystania doświadczenia i wiedzy	46.62	53.38
Boję się, że nie znajdę atrakcyjnej pracy	14.29	85.71
Lubię ryzyko	13.53	86.47
Tradycje rodzinne	9.02	90.98
Posiadam kapitał, który chcę powiększyć	7.52	92.48
Inne	3.01	96.99

Tab. 4. Motywy założenia własnej firmy.

Wśród wymienionych motywów studenci najczęściej wskazywali (niemal 80%), że chęć osiągnięcia większych korzyści finansowych może być dominującą przyczyną założenia własnej firmy. Istotnym motywem była także możliwość samozatrudnienia (niemal 75% odpowiedzi).

Ważnym, a niejednokrotnie bagatelizowanym w prowadzonych analizach zagadnieniem jest moment, kiedy zaczyna się, a kiedy kończy proces uruchamiania własnej działalności gospodarczej. Panuje przekonanie, że takim momentem jest złożenie odpowiednich dokumentów i rejestracja przyszłej firmy w urzędach. Jednakże często moment rejestracji działalności rozbiega się w czasie z uruchomieniem działań na rzecz prowadzonego biznesu. Często okazuje się, że sam fakt założenia działalności jest tylko pochodną działań już podjętych. Z drugiej strony nie każdy pomysł jaki przedsiębiorca ma znajdzie swoje miejsce i uznanie na rynku. Działania i wprowadzone zmiany mają swoje konsekwencje dla otoczenia biznesowego takiej firmy, a często też dla samego przedsiębiorcy. Osoba planująca działalność gospodarczą powinna być świadoma podejmowanego ryzyka oraz zdawać sobie sprawę z różnego rodzaju barier, z jakimi przyjdzie jej się zmierzyć na swojej drodze.

Bariery utrudniające prowadzenie własnej działalności gospodarczej	Procent wskazań
Brak środków finansowych na rozpoczęcie i prowadzenie własnej działalności	71.43
Rozbudowana biurokracja	69.92
Wysokie ceny wynajmu powierzchni użytkowej lokali	56.39
Często zmieniające się przepisy prawne	30.08
Program studiów nie przystaje do wymogów gospodarki	28.57
Trudności ze zdobyciem informacji o możliwościach uzyskania wsparcia finansowego w ramach funduszy strukturalnych	18.80
Trudności ze sprecyzowaniem zakresu działalności	18.80
Brak możliwości korzystania z usług doradczych, uczestniczenia w szkoleniach specjalistycznych, kongresach branżowych	14.29
Brak dostępu do podstawowej obsługi biurowej	3.01

Tab. 5. Bariery utrudniające prowadzenie własnej działalności gospodarczej (zestawienie odpowiedzi udzielanych przez wszystkich badanych respondentów).

Studenci najczęściej wymieniali brak środków finansowych jako zasadniczą barierę utrudniającą rozpoczęcie, a później prowadzenie własnej działalności gospodarczej (71,43%). Co trzeci badany wskazywał, że problemem jest nadmiernie rozbudowana biurokracja panująca w Polsce, utrudniająca życie przyszłemu i obecnemu przedsiębiorcy (tab. 5).

Podsumowanie

Analizując wyniki badań własnych, należy stwierdzić, że prowadzenie własnej działalności gospodarczej jest jedną z dróg wiodących do spełnienia w życiu zawodowym. Zdecydowana większość studentów Akademii Wychowania Fizycznego Józefa Piłsudskiego w Warszawie łączy swoją przyszłość z formami samozatrudnienia. Prowadzenie działalności gospodarczej we własnym zakresie wiąże się z ryzykiem i nieustającymi zmianami w coraz to dynamiczniej zmieniającym się świecie. Młodzi ludzie upatrują jednak w tym swoją szansę na odniesienie sukcesu. Chęć podejmowania ryzyka oraz różnorodnych inicjatyw, kreatywność, a także zdolność rozwiązywania problemów są głównymi cechami osób próbujących swych sił w świecie biznesu. Wyznaczają tym typowe cechy współczesnego przedsiębiorcy pozwalając na szybką adaptację do ciągłych zmian i skuteczne przeciwdziałanie powstających problemów pozwalając utrzymać się na tym jakże trudnym rynku.

Wnioski

Analiza materiału badawczego pozwala sformułować następujące wnioski:

- Niemal połowa studentów aspiruje, aby być postrzegana, jako osoby przedsiębiorcze. W większości myślą oni o założeniu własnej działalności gospodarczej i z tą formą aktywności łączą swoją zawodową przyszłość.
- Wśród wymienionych motywów studenci najczęściej wskazywali, że chęć osiągnięcia większych korzyści finansowych może być dominującą przyczyną założenia własnej firmy. Istotnym motywem była także możliwość samozatrudnienia.
- Studenci najczęściej wymieniali brak środków finansowych jako zasadniczą barierę utrudniającą rozpoczęcie, a później prowadzenie własnej działalności gospodarczej.

Bibliografia

1. Baćłowski K., Koczerga M., Zabierowski P., (2005) Polacy - przedsiębiorczym społeczeństwem? Global Entrepreneurship Monitor Polska 2004, Fundacja Edukacyjna Bachalski, Warszawa-Poznań-Katowice..
2. Bratnicki M., Zbierowski P., Kozłowski R., (2007) Czynniki wpływające na kształtowanie przedsiębiorczości w kontekście badań Global Entrepreneurship Monitor, Akademia Ekonomiczna w Katowicach, Katowice.
3. Drucker P.,(1992), Innowacja i przedsiębiorczość. Praktyka i zasady, PWE, Warszawa.
4. Marszałek A., (2012), Analiza postaw przedsiębiorczych wśród studentów, e-mentor.edu.pl, 3 (45), SGH, Warszawa.